

BPS

MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Podsekretarz Stanu

Artur Ławniczak

BM-or-070/6/08

Warszawa, 3 czerwca 2008 r.

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dnia 4.06.2008

nr 7425 podpis

3.06.08
4126
Norun

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do pisma znak: BPS/DSK-043-484/08 z dnia 21 maja 2008 r. zawierającego tekst wspólnego oświadczenia złożonego przez senatorów: Marka Konopkę i Stanisława Gorzycę podczas 12. posiedzenia Senatu RP w dniu 15 maja 2008 r., przesyłam w załączeniu odpowiedź udzieloną na pismo Warmińsko – Mazurskiej Izby Rolniczej w Olsztynie znak: L.dz. 1142/04/2008 - RW z dnia 21 kwietnia 2008 r.

Z poczty Senatu

A. Ławniczak

MINISTERSTWO ROLNICTWA

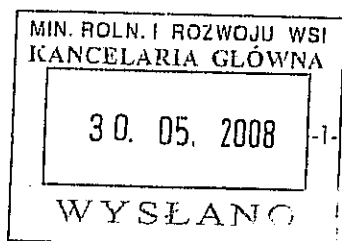
I ROZWOJU WSI

Podsekretarz Stanu

Artur Ławniczak

BM – or – 078/10/08

Warszawa, 29 maja 2008 r.

Pan
Zbigniew Ziejewski
Prezes
Warmińsko – Mazurskiej Izby Rolniczej

Szanowny Panie Prezesie,

W odpowiedzi na pismo znak: L.dz.1142/04/2008 – RW z dnia 21 kwietnia br. w sprawie podjęcia przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi działań w zakresie wypracowania regionalnej polityki rolnej oraz postulatów dotyczących realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, uprzejmie informuję co następuje.

W obecnej perspektywie finansowej każdy z krajów członkowskich mógł przyjąć jeden program obejmujący cały kraj, albo też uchwalić różne programy dla poszczególnych regionów jednolitych pod względem problemów ekonomicznych, społecznych oraz środowiskowych (tak jak uczyniła to np. Francja, Niemcy, Hiszpania czy też Włochy).

W Polsce przyjęto kierunek horyzontalny co oznacza, że Program Rozwoju Obszarów Wiejskich wdrażany jest w całym kraju. Natomiast elementy regionalizacji uwzględnione są poprzez możliwość zróżnicowania kryteriów dostępu, przestrzenne zróżnicowanie wynikające ze specyfiki działań, np. poprzez wydzielenie obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania, obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami ze źródeł rolniczych, obszarów objętych siecią Natura 2000 (instrument przewidziany do wdrożenia w późniejszym terminie), podział środków finansowych dostępnych w ramach wybranych działań, na poszczególne województwa, w celu zapewnienia równego dostępu do wsparcia.

Ważnym elementem regionalizacji wdrażania działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich jest wdrażanie niektórych instrumentów przez jednostki samorządu terytorialnego (Urzędy Marszałkowskie) oraz realizowanie podejścia Leader poprzez lokalne grupy działania, w skład których wejdą przedstawiciele gmin i społeczności lokalnych.

Należy przy tym podkreślić, że przygotowanie i uzgodnienie (wynegocjowanie z Komisją Europejską) kilku lub kilkunastu programów znacznie się wydłuża i jest znacznie bardziej skomplikowane, niż w przypadku jednego programu. Ponadto opracowanie jednego programu jest niższym kosztem operacyjnym, zwłaszcza gdy jest obowiązek wdrażania wszystkich działań poprzez akredytowaną agencję płatniczą.

Dodatkowo należy stwierdzić, że aby dokonywać zmian w zakresie programowania polityki rozwoju obszarów wiejskich należy przeanalizować i prawidłowo dokonać oceny efektywności dotychczasowych instrumentów wsparcia.

Do końca 2008 r. kraje członkowskie UE, w tym Polska są zobowiązane do przekazania wyników oceny ex-post PROW 2004-2006 do Komisji Europejskiej. Wyniki te będą służyły ocenie stopnia wykorzystania środków, skuteczności i wydajności pomocy oraz oddziaływania wsparcia na obszary wiejskie. Wyniki tej oceny, jak i ewaluacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, zostaną wykorzystane zarówno przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jak i służby Komisji przy tworzeniu przyszłego kształtu WPR.

Postulat postawiony przez Warmińsko – Mazurską Izbę Rolniczą odnośnie opracowania regionalnej polityki rolnej jest cennym wkładem samorządu rolniczego do dyskusji związanej z programowaniem polityki rolnej w ramach przyszłej perspektywy finansowej. Zachęcam więc do dalszych analiz potrzeb województwa w zakresie rozwoju obszarów wiejskich, które pozwolą lepiej rozpoznać potrzeby na poziomie regionalnym w zakresie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich w przyszłym okresie programowania.

W kwestii postulatów związanych z realizacją Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 informuję, iż kształt tego Programu, w tym warunki przyznania pomocy w ramach poszczególnych działań, wynikają ze strategii rozwoju obszarów wiejskich, przepisów prawa UE, konsultacji regionalnych i społecznych (m.in. z Krajową Radą Izb Rolniczych) Programu, negocjacji z Komisją Europejską, jak również doświadczeń we wdrażaniu Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”.

Warunek, dotyczący przyznawania w ramach działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom” pomocy osobom przejmującym gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych nie mniejszej niż średnia powierzchnia gruntów rolnych w województwie, zawarty został już we wstępnym projekcie Programu, przekazanym KE w styczniu 2007 roku. W trakcie jego negocjacji KE zaleciła zaostrożenie ww. kryterium poprzez wprowadzenie dodatkowego wymogu tzw. średniej krajowej. Warunek ten dotyczył wyłącznie województw o dużym rozdrobnieniu agrarnym, a w przypadku pozostałych regionów kryterium pozostało bez zmian (średnia wojewódzka).

Program w brzmieniu wynegocjowanym z Komisją Europejską został przyjęty przez KE w drodze decyzji z dnia 7 września 2007 r.

Pragnę wyraźnie zaznaczyć, że wszelkie jego zmiany muszą być zgodne ze strategią rozwoju obszarów wiejskich, określoną w Krajowym Planie Strategicznym, oraz z celami poszczególnych instrumentów wsparcia, jak również powinny wynikać z doświadczeń w jego wdrażaniu. Oznacza to, że ewentualne modyfikacje Programu mogą być dokonane nie wcześniej niż po roku efektywnej jego realizacji.

Odnosząc się do postulatu o dokonanie regionalnego zróżnicowania wysokości wsparcia dla młodych rolników oraz o proporcjonalne uzależnienie wysokości premii od wielkości gospodarstwa przejmowanego przez młodego rolnika, należy zauważyć, że prowadzenie gospodarstwa o większej powierzchni nie zawsze wiąże się z koniecznością ponoszenia wyższych kosztów aniżeli w przypadku mniejszych gospodarstw. Te ostatnie bowiem często prowadzą produkcję o charakterze intensywnym, co pociąga za sobą wyższe nakłady.

Pragnę także zwrócić uwagę, że premia dla młodych rolników ma być swego rodzaju zachętą i pierwszym finansowym wsparciem ułatwiającym im rozpoczęcie prowadzenia własnego gospodarstwa. *Rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)* nie daje możliwości regulowania wysokości premii w zależności od wielkości gospodarstwa, kierunku produkcji rolnej czy też innych czynników.

Zróżnicowany pułap wsparcia, uwzględniający rodzaj beneficjenta, wielkość przedsiębiorstwa, miejsce i rodzaj realizowanej operacji czy też ilość przewidywanych nowo utworzonych miejsc pracy, wprowadzony został natomiast w działaniach o charakterze inwestycyjnym („Modernizacja gospodarstw rolnych”, „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej”, „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”).

W sprawie zwiększenia środków finansowych przeznaczonych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na 2007-2013 na wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych w województwie warmińsko-mazurskim, informuję, że w myśl art. 16 *ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich*, podziału środków Programu w ramach określonych działań, na poszczególne województwa, dokonuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w drodze rozporządzenia, po uprzednim zasięgnięciu opinii Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Pragnę zauważyć, że kryteria i zasady podziału środków publicznych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 były konsultowane z samorządami województw, a następnie przyjęte w dniu 4 września 2007 r. w drodze uchwał Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Zgodnie z uchwałą Nr 2/2007 Komitetu Monitorującego, podział środków na koperty wojewódzkie w ramach działań „Ułatwianie startu młodym rolnikom” oraz „Modernizacja gospodarstw rolnych” dokonany został w oparciu o dwa wskaźniki, którym odpowiednio przyznano wagę 80% i 20%. Pierwszym z nich jest liczba gospodarstw, w szczególności spełniających kryterium wielkości ekonomicznej wynoszącej co najmniej 4 ESU, natomiast drugim - powierzchnia użytków rolnych w danym województwie. Ten system został zastosowany przy określeniu limitów w *rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie podziału środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013* (Dz. U. Nr 34, poz. 199).

Kwestię związaną z modyfikacją wskaźników, określających udział poszczególnych województw w całości środków przeznaczonych na inwestycje w gospodarstwach rolnych, będzie można w przyszłości wziąć pod uwagę. Ewentualna zmiana powinna zostać uzgodniona z samorządami województw oraz musiałaby uzyskać akceptację Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Odnosnie wniosku dotyczącego kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów związanych z funkcjonowaniem rynku trzody chlewnej i rynku drobiu pragnę przypomnieć, że z dniem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, polityka na rynku mięsa wieprzowego jest prowadzona i realizowana w ramach instrumentów Wspólnej Polityki Rolnej (WPR). Zasady funkcjonowania wspólnotowego rynku wieprzowiny reguluje obecnie *rozporządzenie Rady (EWG) nr 2759/75 z dnia 29 października 1975 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku wieprzowiny*. Przewiduje ono następujące instrumenty, które mogą być zastosowane na tym rynku:

- środki interwencyjne w postaci dopłat do prywatnego składowania wieprzowiny lub skupu interwencyjnego (niestosowany jednak od ponad trzydziestu lat);
- refundacje wywozowe;
- nadzwyczajne środki wsparcia w sytuacji wystąpienia zakłóceń na rynku wywołanych rozprzestrzenianiem się chorób zwierzęcych.

Z uwagi na objęcie rynku wieprzowiny regulacjami wspólnotowymi, Polska, podobnie jak i inne kraje członkowskie Unii Europejskiej, nie ma możliwości samodzielnego podejmowania decyzji o zastosowaniu instrumentów wsparcia rynku. Decyzję taką może podjąć Komisja Europejska, po zasięgnięciu opinii Komitetu Zarządzającego ds. Wieprzowiny,

w którego posiedzeniach biorą udział przedstawiciele Komisji i krajów członkowskich. Polska nie ma również możliwości samodzielnego podejmowania decyzji o zwiększeniu środków na dopłaty do eksportu mięsa wieprzowego.

Jednocześnie należy przypomnieć, iż nieprzetworzone mięso wieprzowe zostało objęte refundacjami z dniem 30 listopada 2007 r., na podstawie *rozporządzenia Komisji (WE) nr 1410/2007 z dnia 29 listopada 2007 r. ustalającego refundacje wywozowe dla wieprzowiny*. Obecnie stawki refundacji w sektorze wieprzowiny reguluje *rozporządzenie Komisji (WE) nr 153/2008 z dnia 21 lutego 2008 r.* – stawki pozostały jednak na niezmiennym poziomie w stosunku do ustanowionych w końcu listopada 2007 r.

Dopłaty przysługują do tusz i półtuszy oraz szynki, łopatek, przodków oraz schabów. Stawka dopłat do tej grupy produktów wynosi 31,10 €/100 kg. Dodatkowo dopłatami do eksportu w wysokości 19,40 €/100 kg objęto także boczek. Na niezmiennym poziomie pozostały stawki dopłat do wieprzowiny przetworzonej i wynoszą one w przypadku:

- szynki suszonych lub wędzonych: 54,20 €/100 kg,
- kiełbas, w zależności od rodzaju: 15,20 €/100 kg oraz 19,50 €/100 kg,
- zakonserwowanych szynki i łopatek, w zależności od wielkości opakowania: 17,10 €/100 kg, 22,80 €/100 kg lub też 29,00 €/100 kg.

Refundacje eksportowe przysługują do wyrobów spełniających specjalne warunki jakościowe oraz wymogi w zakresie jakości zdrowotnej i wyprodukowanych w zakładach zatwierdzonych do handlu na rynku Unii Europejskiej.

Należy podkreślić, że w odpowiedzi na pogorszenie sytuacji producentów na rynku wieprzowiny, które nastąpiło w połowie stycznia 2008 r., Polska podjęła starania o zwiększenie stawek refundacji do eksportu mięsa wieprzowego. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwracał się z pisemnymi wnioskami w tej sprawie do Komisarza ds. Rolnictwa Mariann Fischer Boel, ostatnio pismem z dnia 25 lutego 2008 r. Polska występowała również o rozważenie zastosowania innych instrumentów wsparcia rynku wieprzowiny, w tym skupu interwencyjnego. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawił wniosek o zastosowanie wszelkich przewidzianych prawem wspólnotowym instrumentów wsparcia rynku wieprzowiny na posiedzeniu Rady Unii Europejskiej ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, które odbyło się w dniu 18 lutego 2008 r.

Wnioski o zwiększenie stawek refundacji wywozowych, przede wszystkim do świeżego i zamrożonego mięsa wieprzowego, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zgłaszał także na kolejnych posiedzeniach Rady UE, które odbyły się w marcu i kwietniu 2008 r.

Komisja Europejska uznała jednak, że obecnie nie ma podstaw do zwiększenia stawek refundacji, zapewniła jednocześnie o stałym monitoringu sytuacji na rynku wieprzowiny.

Jeśli chodzi o rynek drobiu informuję, iż podjęto starania o uruchomienie pomocy dla producentów drobiu i jaj, którzy ponieśli straty w związku z wprowadzonymi ograniczeniami w swobodnym handlu drobiem, w tym pisklętami i jajami. W tym celu w dniu 16 stycznia 2008 r. odbyło się w Brukseli spotkanie bilateralne z Komisją Europejską, którego celem było omówienie możliwości zastosowania w przypadku Polski przewidzianych w ramach wspólnej organizacji rynku w sektorach mięsa drobiowego i jaj tzw. nadzwyczajnych środków wsparcia z tytułu strat poniesionych przez sektor drobiarski w wyniku wykrytych ostatnio ognisk grypy ptaków i wprowadzonych w związku z tym ograniczeń. Na spotkaniu ustalono, że Polska przekaże do Komisji Europejskiej szczegółowe informacje o grypie ptaków, w tym na temat poniesionych przez sektor drobiarski strat. Na podstawie tych informacji Komisja Europejska określi czy jest możliwe zastosowanie w Polsce nadzwyczajnych środków wsparcia.

W związku z powyższym Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwróciło się z prośbą do poszczególnych organizacji sektora drobiu i jaj o przekazanie informacji odnośnie poniesionych strat celem zaprezentowania ich podczas kolejnego spotkania bilateralnego z Komisją Europejską. Na podstawie danych otrzymanych od organizacji sektora drobiu i jaj został przygotowany „*Wniosek Rzeczypospolitej Polskiej do Komisji Europejskiej ws. nadzwyczajnych środków wsparcia dla sektora drobiarskiego w Polsce*” zawierający m. in. instrumenty wsparcia oraz kwoty rekompensat.

Ponadto podejmowane są również działania mające na celu zachęcanie producentów trzody chlewnej i drobiu do zawierania umów kontraktacyjnych z zakładami ubojowymi w celu zapewnienia stabilności zbytu żywca wieprzowego i drobiowego oraz wzmacnianie pozycji producentów poprzez tworzenie grup producenckich.

Z p.ow. Żewiła
PODSEKRETARZ STANU

Artur Bawniczak